

Про чай

Лікує, бадьорить і робить людину розумнішою: як напій з Азії змінив життя європейців.

Багато мислителів називали напій ліками від усіх хвороб, які бадьорять і робить людину розумнішою.

Джентльмен під час ранкового чаювання з дамою в її будуарі, кінець 18 століття.

Цей найдавніший напій асоціюється з теплом і затишком. Без нього важко уявити зимовий вечір. Проте його шлях у Європу був тернистим і довгим. Так за межами Азії чай став відомий лише після XVI століття завдяки відкриттю торгових шляхів між Сходом і Заходом.

Катарина Браганська. Приблизно 1665 рік.

Достовірно відомо, що першими з європейців, хто познайомився з чаєм були португальці. Дружина британського короля Карла II Стюарта Катерина Браганська 1662 перебувала в поїзді Португалією і привезла кілька мішків елітного китайського чаю, який виконував функцію весільного приданого. Цей напій відразу став улюбленим у країні. Сама діячка вважається засновницею

національної любові до чаю.

Карл II і Катарина Браганська. Автор невідомий.

Прилучення чаю до товарно-грошових відносин в Європі зазвичай пов'язують з голландськими купцями, які першими в 1610 році, закупивши партію чаю в Макао, привезли його на продаж на європейський континент.

Англійські дами за чаюванням. Приблизно 1790 рік. Малюнок чорнилом: Yale Center for British Art.

Успішні маркетингові ходи призводять до того, що Голландська Ост-Індська компанія з 1637 року починає безперебійні поставки чаю в Європу. Чай пробують в Англії, Франції, Німеччини, Італійських державах.

Вже через 20 років англійці, які полюбили чай, який зігрівав їх в похмуру погоду, відкривають лондонський чайний аукціон, який, до речі, існує і зараз.

Чоловік за дегустацією чаю, 1890 р. Зображення: Library, London

Спочатку європейці пили китайський чай, а потім стали купувати й індійський, у зв'язку з чим він виявився важливою складовою торгівлі.

Проте чай полюбили не відразу, на початку європейці поставилися до напою з побоюванням. Чай вважали "зіпсованим" і чимось забороненим, оскільки він нагадував опіум.

При цьому багато мислителів називали чай ліками від усіх хвороб, а також писали, що він надає бадьорість духу і робить людину розумнішою.

A SOCIETY of PATRIOTIC LADIES,
AT
EDENTON in NORTH CAROLINA.

Plate V.

London, Printed for R. Sayer & J. Bennet, N. 53 in Fleet Street, at the Sign of the Ship, 25 March 1775.

“Товариство патріотичних жінок” в Едентоні у Північній Кароліні , 1775 стартує “Еденттон Чай”, група жінок, які організували бойкот

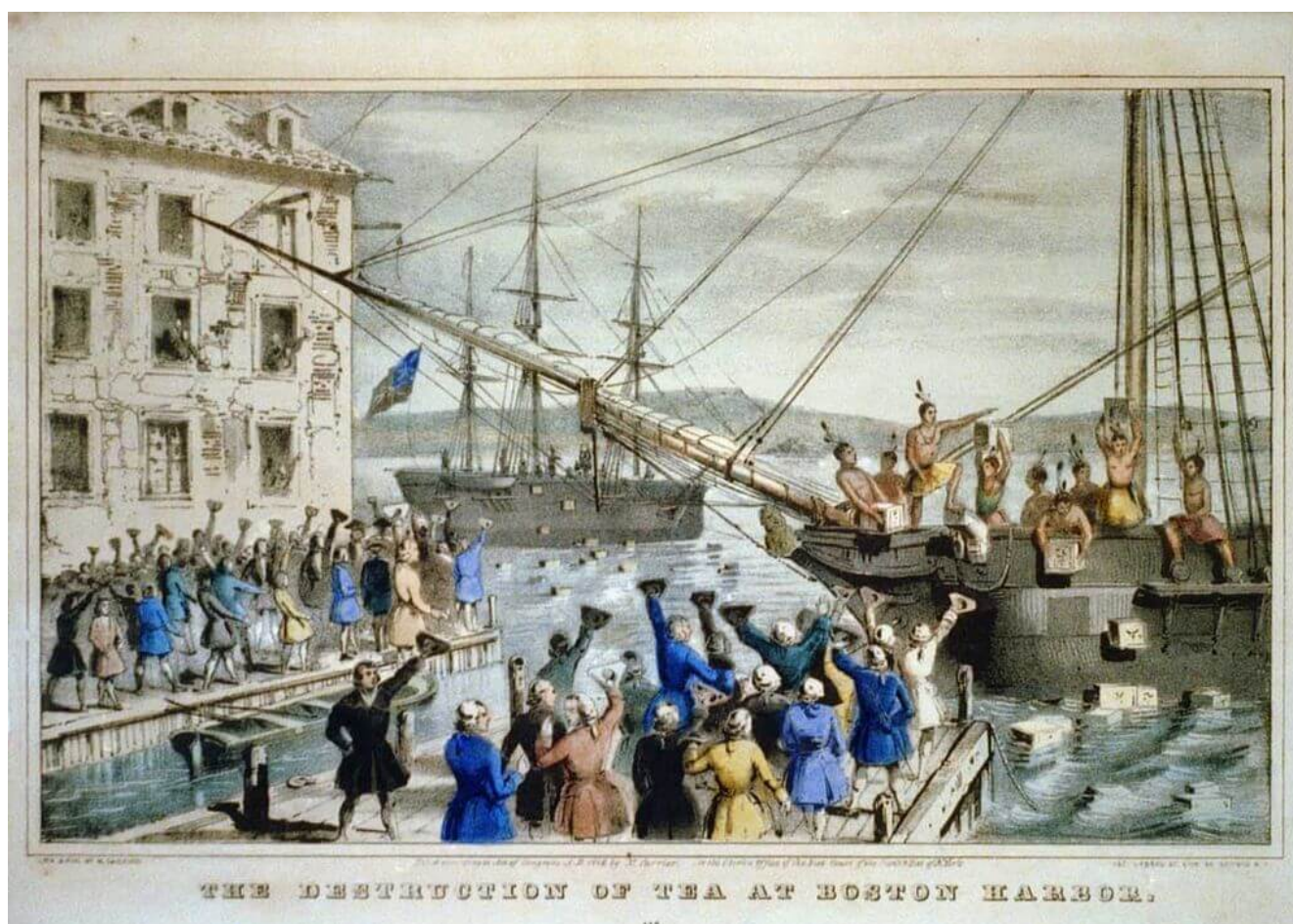

англійського чаю.

Так суспільство поділилося на два табори, і критики відзначали, що цей напій прискорює процес старості, змінює колір обличчя і сильно сушить. Ближче до кінця XVII століття чай виявився доступний простим громадянам, а аристократи пили його все рідше.

Незважаючи на всі вигадані мінуси, суспільство продовжувало його пити, і цей товар був ходовим в Європі. Більшість схилилася до думки, що чай викликає звикання, як алкоголь або наркотики.

У XVIII столітті прості люди пили в основному чай і місцеві дешеві напої, але в той час товариство наважився висловити своє невдоволення рівнем життя і в чайних будинках все частіше починалися масові повстання.

Ця літографія 1846 року стала класичним зображенням Бостонського чаювання.

Наймасштабнішим й історично значущим з них є “Бостонське чаювання”, яке послужило початком Американської революції. Люди збунтувалися і викинули

з кораблів ящики з чаєм в воду, і саме через це в 1773 почалася війна за незалежність США.

Пізніше завдяки чаю у жінок з'явилася можливість збиратися разом і обговорювати хвилюючі теми. Так виникли перші паростки ідей, спрямованих на подолання сексизму і урівноваження прав між статями.

Чай стає масовим напоєм, до початку 20 століття він вже входить в раціон харчування для солдат і офіцерів майже всіх армій світу, його продають майже в кожному магазині кожного міста будь-якої країни.

Джерело: znaй.ua